

L'art no consisteix necessàriament en certes analogies entre el model i la còpia, sinó en una organització d'afegits a través dels quals es manifesta la intervenció de l'home, operant-hi certa contracasualitat. – ROLAND BARTHES

L'ESCULTURA RECENT DE FITA, UNA TECTÒNICA INTEGRADORA

Aportar quelcom a la tradició de l'escultura amb ferro, o altres metalls, a les nostres latituds, no és tasca fàcil, i menys quan el món reconeix com a mestre universal un Pau Gargallo, un Juli González i d'altres que encara resten actius. Els descobriments, en aquest precíós –escultòricament parlant- metall, no són pas antics; i si la prehistòria va tenir una edat del ferro, no va ésser però, fins els anys primers del nostre segle que hom va saber apreciar-ne el seu just valor i ductilitat escultòrics.

Ara bé, els camins per on va anar-se definint el treball escultòric –com els altres de les arts- incideixen novament en els dos vessants gairebé eterns de l'expressió artística. L'un orientat vers la lliure i volada expressió recolzada en el mite i el misteri, i l'altre, contraposat i admetent estadis intermedis, marxa cap a les preteses i implacables severitats de la ciència en allò que Ruskin anomenava "escultura matemàtica". Per aclarir aquests extrems amb obra coneguda, podríem esmentar l'obra de Giacometti i de Paolozzi com a pertanyents al primer, i Gabo y Pevsner per al segon. La resta que hom ha produït en escultura ha anat movent-se entorn d'aquests dos pols.

Aquí escau parlar de l'obra "recent" de Domènec Fita, no per que sigui una síntesi o concretització de l'escultura màgica d'harmonies i bellesa platòniques i la, diguem-ne, constructivista, nascuda al temps de les màquines i les estructures arquitecturals, sinó perquè Fita, conscient de l'aparent i, en l'actualitat, estàtica divisòria, s'ha llançat a avançar des del punt on els dos objectius restaven aturats. Coneixedor d'ambdues tècniques i dels seus efectes, s'ha endinsat pel terreny de l'escultura amb les idees i el sentir de la Gran Obra dels mestres de la Bauhaus; i la integració que aquells veien venir de la mútua simbiosi dels camps artístics –arquitectura, escultura, pintura- s'ha integrat de manera sorprenent en l'obra actual de Fita. Els paraments metàl·lics d'agressivitat espacial amb provocadores incisions, selenites relleus, amb afuats claus de punyent voracitat, o amb masses de ciment encunyades o amb incrustacions, no són tan sols formes, textures o qualitats sinó autèntiques creacions teutòniques assedegades d'integració a nivell d'escultura, que parlen, però, un propi idioma, i són esdeveniments per si mateixos, de construcció perfectament organitzada,

de força irresistible, universal, a l'abast de tots els gustos i mentalitats humanes; amb la mateixa força –proporcions a part- d'un Ronchamp de Le Corbusier o d'un Whitney Museum de Marcel Breuer. La seva teutònica integradora no admet tampoc simbologies màgiques ni imatges creades. No vol arquetipus del passat, puix que aconsegueixen ésser aclaridors prototipus del futur.

DANIEL GIRALT-MIRACLE, 1968

Llibre FITA, escultura 1939-1987

Ajuntament de Girona